

องค์ความรู้จากการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
หัวข้อ กฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
วันที่ 25 ตุลาคม 2562

ณ ห้องประชุมศูนย์วิจัยสุขภาพสัตว์น้ำสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 (สงขลา) ต้องใช้ความรู้ด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่หลากหลาย แต่ละส่วนงานที่มีการปฏิบัติงานและมีการใช้กฎหมายเพื่อประกอบในการปฏิบัติงาน จึงร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้ทันวิชาการส่วนงานอื่นๆ ได้รับทราบ และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ส่วนควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมลพิษที่สำคัญ ได้แก่

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(1) หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา 43(2) บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ...

(2) หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50(8) บุคคลมีหน้าที่ร่วมมือและสนับสนุน การอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

(3) หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 57(2) รัฐต้องอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการ และได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

1.2 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535

เป็นกฎหมายที่มีเนื้อหาครอบคลุมปัญหาด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นสำคัญ มีการกระจายอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายลงสู่องค์กรในระดับท้องถิ่นที่ถือว่าเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยมีเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานสาธารณสุข เป็นกลไกของรัฐในการกำกับดูแลเป็นสำคัญ ซึ่งมีบทบาทที่แบ่งแยกอย่างชัดเจน กล่าวคือ ในการควบคุมดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายในระดับท้องถิ่นจะมอบหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือกิจกรรมก่อให้เกิดเหตุรำคาญรบกวนแก่ประชาชนให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยมีเจ้าพนักงานสาธารณสุขซึ่งเป็นเจ้าพนักงานสายวิชาการเป็นผู้ให้คำช่วยเหลือแนะนำ

สาระสำคัญของ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ที่เกี่ยวข้องกับปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม อาทิ หมวด 3 การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย หมวด 5 เหตุรำคาญ และ หมวด 7 กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(1) มาตรา 4 กำหนดให้บุคคลต่อไปนี้เป็น “เจ้าพนักงานท้องถิ่น”

(1.1) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(1.2) นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล

(1.3) นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(1.4) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(1.5) นายกเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา

(1.6) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น สำหรับในเขตองค์การปกครองส่วน

ท้องถิ่นนั้น

(2) มาตรา 4 ให้ความหมายของ “เจ้าพนักงานสาธารณสุข” ว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(3) หมวด 5 เหตุรำคาญ มาตรา 25 ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ ได้แก่

(3.1) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือฉ่ำ หรือสถานที่อื่นใด ซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของมีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้หมักกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษ หรือเป็นที่น่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(3.2) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(3.3) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(3.4) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า ฝ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(3.5) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ภาพประกอบ สรุปลักษณะของเหตุรำคาญ

“องค์ประกอบของเหตุรำคาญ ต้องมีการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง (หรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น) และความเดือดร้อนนั้นต้องเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ”

(4) หมวด 7 กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(4.1) มาตรา 31 กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กิจการใด เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(4.2) มาตรา 32 กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น (1) กำหนดประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 31 บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น และ (2) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินกิจการตาม (1) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งกำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยสรุป ดังนี้

- กิจการที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง
- กิจการที่เกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์
- กิจการที่เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาด และการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน

- กิจการเกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์การแพทย์ เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด

- กิจการที่เกี่ยวกับการเกษตร

- กิจการที่เกี่ยวกับโลหะหรือแร่

- กิจการที่เกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกล

- กิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ

- กิจการที่เกี่ยวกับการบริการ

- กิจการที่เกี่ยวกับสิ่งทอ

- กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน ทราช ซีเมนต์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

- กิจการที่เกี่ยวกับปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ถ่านหิน ถ่านโค้ก และสารเคมีต่างๆ

- กิจการอื่นๆ

1.3 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงงาน อุตสาหกรรมทุกประเภท (107 ประเภท) และมีการกำหนดมาตรการเพื่อจัดการกับผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้ ตลอดจนในกรณีที่มีการประกอบกิจการที่มีสภาพอันอาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือใกล้เคียงกับโรงงาน มีหน่วยงานสำคัญที่มีอำนาจกำกับดูแลตรวจสอบการประกอบกิจการโรงงานเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กทม. เมืองพัทยา และเทศบาล) โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นกลไกของรัฐในการกำกับดูแล

บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2562 ประกอบด้วย หมวด 1 การประกอบกิจการโรงงาน หมวด 2 การกำกับและดูแลโรงงาน หมวด 3 บทกำหนดโทษ และบทเฉพาะกาล

ทั้งนี้ มีพระราชบัญญัติโรงงาน ฉบับแก้ไขใหม่ คือ ฉบับที่ 2 และฉบับที่ 3 ซึ่งมีสาระสำคัญประการหนึ่งเกี่ยวกับการแก้ไขขอบเขตการเป็นโรงงาน จากเดิมต้องมีเครื่องจักร 5 แรงม้า หรือคนงาน 7 คน มาเป็น 50 แรงม้า หรือคนงาน 50 คน (“โรงงาน” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ 50 แรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ 50 แรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตามเพื่อประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง) พร้อมทั้งมีการกำหนดให้ผู้ตรวจสอบเอกชนที่มาตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรแทนพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ โดยผู้ตรวจสอบเอกชนนั้นจะต้องได้รับอนุญาตตรวจสอบรับรองจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมก่อน และการกำกับดูแลผู้ตรวจสอบเอกชนที่มีความเข้มงวด กล่าวคือ หากผู้ตรวจสอบเอกชนจัดทำรายงานเท็จ จะมีโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับพระราชบัญญัติโรงงาน ฉบับที่ 3 พ.ศ.2562 ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่

27 ตุลาคม 2562 มีสาระสำคัญเพิ่มเติมที่สำคัญประการหนึ่งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและบังคับการตามกฎหมาย

- (1) กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ (มาตรา 55)
- (2) กำหนดประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม (มาตรา 68 และมาตรา 69)
- (3) การตรวจสอบและควบคุมโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา 65-มาตรา 67)
- (4) เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ (มาตรา 80-มาตรา 87)

1.5 ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535

- (1) มลพิษทางน้ำ ได้แก่ อาคารบางประเภท โรงงานและนิคมอุตสาหกรรม ที่ดินจัดสรร การเลี้ยงสุกร สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา และกิจการแพปลา บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน
- (2) มลพิษทางอากาศ ได้แก่ โรงไฟฟ้า โรงไฟฟ้าเก่า โรงไฟฟ้าแม่เมาะ โรงงานเหล็ก เตาเผา ศพ เตาเผามูลฝอย โรงงานปูนซีเมนต์ ท่าเรือ โรงโม่ บด หรือย่อยหิน เตาเผามูลฝอยติดเชื้อ คลังน้ำมันเชื้อเพลิง โรงสีข้าว สถานประกอบกิจการหลอมและต้มทองคำ และสถานประกอบกิจการที่ใช้หม้อไอน้ำ
- (3) มลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ได้แก่ เหมืองหิน

1.6 เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ทำหน้าที่

- (1) ตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษและกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- (2) บังคับใช้กฎหมายกับผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย (ทางปกครอง อาญา และแพ่ง)
- (3) ประสานกับเจ้าพนักงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อบังคับใช้กฎหมาย และ/หรือให้คำปรึกษาแนะนำ

1.7 ประเด็นการบังคับใช้กฎหมาย

1.7.1 การตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำตามมาตรา 69

- (1) เข้าข่ายแหล่งกำเนิดมลพิษ
- (2) มีระบบบำบัดน้ำเสียเป็นของตนเองและมีการระบายน้ำทิ้ง ไม่เป็นไปตาม มาตรฐาน
- (3) ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย : มีการจัดการมลพิษทางน้ำอย่างไร ลักลอบปล่อยน้ำเสีย ลงระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือสิ่งแวดล้อมหรือไม่

1.7.2 การตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรา 80

- (1) การบันทึกข้อมูลตามแบบ ทส.1
- (2) การบันทึกข้อมูลตามแบบ ทส.2

1.8 มาตรการบังคับทางปกครอง กรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษปรับรายวัน ตามมาตรา 58 ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

- (1) แนะนำตัวและแจ้งเหตุแห่งการเข้าตรวจสอบ
- (2) ใบอนุญาตที่เกี่ยวข้อง : เข้าข่ายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่
- (3) ข้อมูลระบบบำบัดน้ำเสีย
- (4) การเก็บตัวอย่างน้ำทิ้ง : กรณีที่แหล่งกำเนิดมีการระบายน้ำทิ้งออกสู่ภายนอก

(5) การปฏิบัติตามกฎกระทรวงมาตรา 80 : แบบบันทึกทส.1 และหลักฐานการรายงาน ทส.2 ล่าสุด

1.9 การดำเนินการตามกฎกระทรวงตามบทบัญญัติในมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

1.9.1 สารสำคัญของกฎกระทรวงฯ

(1) เข้าข่ายแหล่งกำเนิดมลพิษตามที่กฎหมายกำหนด
 (2) มีระบบบำบัดน้ำเสียเป็นของตนเอง ซึ่งหมายความถึงมีกระบวนการบำบัดน้ำเสียและให้หมายรวมถึงท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ และวัสดุที่จำเป็นต้องใช้ในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียด้วย

1.9.2 เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียหรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย มีหน้าที่

(1) จัดเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละวันตามแบบ ทส. 1 และจัดเก็บไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นเวลา 2 ปี

(2) จัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละเดือน ตามแบบ ทส. 2 เสนอต่อ เจ้าพนักงานท้องถิ่น ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

1.9.3 เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีหน้าที่

(1) รับรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.2)
 (2) ออกใบรับเพื่อเป็นหลักฐานให้แก่ผู้เสนอรายงานภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

(3) รวบรวมรายงานเสนอต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษที่มีอำนาจในเขตท้องถิ่นนั้นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งอาจจัดทำความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเสนอไปพร้อมกับรายงานที่รวบรวมส่งไปนั้นด้วยก็ได้

1.9.4 เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ มีหน้าที่ เก็บรวบรวมรายงานและใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการตรวจสอบสภาพการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียหรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ รวมทั้งตรวจบันทึกรายละเอียด สถิติหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของระบบหรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวหรือเมื่อมีเหตุอันสมควรสงสัยว่ามีการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535

1.9.5 บทลงโทษ

(1) มาตรา 104 เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 80 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) มาตรา 106 เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ควบคุมหรือ ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียผู้ใดไม่จัดเก็บสถิติ ข้อมูล หรือไม่ทำบันทึกหรือรายงานตามมาตรา 80 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(3) มาตรา 107 ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการผู้ใดทำบันทึกหรือรายงานใดที่ตนมีหน้าที่ต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

1.10 การจัดการเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษ

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2545 กำหนดให้กรมควบคุมมลพิษมีภารกิจเกี่ยวกับการกำกับ ดูแล อำนวยการ ประสานงาน ติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการฟื้นฟู คุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อม โดยมีอำนาจหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษ และดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการควบคุมมลพิษ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยกฎหมายที่ให้อำนาจกรมควบคุม

มลพิษดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่เกี่ยวกับการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างส่วนราชการให้เกิดการประสานงานและทำหน้าที่ร่วมกันในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 (สงขลา) ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือ เน้นการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนทุกขั้วด้านมลพิษ จึงได้สรุปการแนวทางปฏิบัติงานด้านการจัดการเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่ในการจัดการเรื่องร้องเรียนของส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มีมาตรฐานถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันตามระยะเวลาที่กำหนด

1.10.1 ขอบเขต ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนจากประชาชน การดำเนินการเรื่องร้องเรียนทั้งกรณีตรวจสอบข้อเท็จจริงและกรณีประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การติดตามผลการดำเนินงานและการยุติเรื่องร้องเรียน

1.10.2 หน้าที่ความรับผิดชอบ

(1) ผู้บริหารหน่วยงาน เป็นผู้วินิจฉัย/สั่งการให้มีการรับเรื่องร้องเรียน ตรวจสอบข้อเท็จจริง ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง การติดตามผล ลงนามในหนังสือขออนุมัติยุติเรื่องและการแจ้งผู้ร้องเรียน

(2) เจ้าหน้าที่ส่วนที่ได้รับมอบหมาย ทำหน้าที่ชี้แจงอำนาจหน้าที่ ให้คำแนะนำช่องทางหน่วยงานที่มีอำนาจจัดการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน รับแจ้งเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ และประสานขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินการ และประสานผู้ร้องเรียน

(3) ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ เป็นผู้ตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการ

(4) กองนิติการ เป็นผู้ดำเนินการมาตรการบังคับทางปกครอง กรณีเรื่องร้องเรียนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

1.10.4 คำจำกัดความ

(1) การร้องเรียน หมายถึง การที่ประชาชนบอกเล่าเรื่องราวต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อขอให้ช่วยเหลือ แก้ไข บรรเทาความเดือดร้อน หรือตรวจสอบข้อเท็จจริง อันเนื่องมาจากการได้รับความเดือดร้อน ความไม่เป็นธรรมหรือพบเห็นการกระทำผิดกฎหมาย

(2) มลพิษ หมายถึง ของเสีย วัตถุอันตราย และมลสารอื่นๆ รวมทั้งกากตะกอนหรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้นที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความรวมถึง รังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือเหตุรำคาญอื่นๆ ที่เกิดหรือถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

(3) การจัดการเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษ หมายถึง การรับแจ้งเรื่องร้องเรียนความเดือดร้อนจากปัญหามลพิษจากประชาชน การดำเนินการเรื่องร้องเรียนทั้งกรณีตรวจสอบข้อเท็จจริงและกรณีประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหา และการแจ้งตอบผู้ร้องเรียนเพื่อยุติปัญหาการร้องเรียน

1.11 แหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ได้แก่

(1) การปล่อยน้ำเสียจากอาคารขนาดใหญ่ ตลาด ร้านอาหารที่ติดจัดสรร ฟาร์มสุกร สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น และการปล่อยมลพิษทางอากาศ เช่น กลิ่นเหม็นจากโรงงานอุตสาหกรรม ฝุ่นละอองจากโรงสีข้าว เป็นต้น

(2) โรงงานอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม ปล่อยน้ำเสีย อากาศเสีย หรือก่อให้เกิดเสียงดังและความสั่นสะเทือน

(3) นิคมอุตสาหกรรม หรือโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม ปล่อยน้ำเสีย อากาศเสีย หรือก่อให้เกิดเสียงดังและความสั่นสะเทือน

(4) การลักลอบทิ้งวัตถุอันตราย เช่น มีภาชนะบรรจุสารเคมีมาทิ้งในที่สาธารณะ หรือมีการรั่วไหลของสารเคมี

(5) การปล่อยน้ำเสีย การเท หรือทิ้งเคมีภัณฑ์ น้ำมันลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง หรือน้ำทะเล

(6) กรณีการกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ เช่น เสียงดังจากร้านอาหาร/สถานประกอบการ

(7) เสียงดัง ฝุ่นละอองจากการก่อสร้างอาคาร/ถนน กลิ่นเหม็นจากการเลี้ยงสัตว์ กองขยะ/ควีนจากการเผาไหม้ การเผาถ่าน และการเผามูลฝอย

1.12 การดำเนินงานเรื่องร้องเรียนตามลักษณะปัญหาเรื่องร้องเรียน หน่วยงานที่รับแจ้งเหตุดำเนินการเรื่องร้องเรียนตามลักษณะปัญหาดังนี้

ลักษณะปัญหาเรื่องร้องเรียน	หน่วยงานรับแจ้งเหตุ		
	ส่วนท้องถิ่น	ส่วนภูมิภาค	ส่วนกลาง
แหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เช่น การปล่อยน้ำเสียจากอาคารขนาดใหญ่ ตลาด ร้านอาหารที่ติดจัดสรร ฟาร์มสุกร สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น และการปล่อยมลพิษทางอากาศ เช่น กลิ่นเหม็นจากโรงงานอุตสาหกรรม ฝุ่นละอองจากโรงสีข้าว เป็นต้น	- เทศบาล/อบต. - สำนักงานเขต (เฉพาะพื้นที่ กทม.)	- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค - สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด	- กรมควบคุมมลพิษ
โรงงานอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม ปล่อยน้ำเสีย อากาศเสีย หรือก่อให้เกิดเสียงดังและความสั่นสะเทือน	- เทศบาล/อบต. - สำนักงานเขต (เฉพาะพื้นที่ กทม.)	- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด - สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค - สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด	- กรมโรงงานอุตสาหกรรม - กรมควบคุมมลพิษ
นิคมอุตสาหกรรม หรือโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม ปล่อยน้ำเสีย อากาศเสีย หรือก่อให้เกิดเสียงดังและความสั่นสะเทือน	-	- นิคมอุตสาหกรรมนั้นๆ - สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค - สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด	- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - กรมควบคุมมลพิษ
การลักลอบทิ้งวัตถุอันตราย เช่น มีภาชนะบรรจุสารเคมีมาทิ้งในที่สาธารณะ หรือมีการรั่วไหลของสารเคมี	- สถานีตำรวจ - เทศบาล/อบต. - สำนักงานเขต (เฉพาะพื้นที่ กทม.)	- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด - ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด	- กรมโรงงานอุตสาหกรรม - กรมควบคุมมลพิษ
การปล่อยน้ำเสีย การเท หรือทิ้งเคมีภัณฑ์ น้ำมันลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง หรือน้ำทะเล	- เทศบาล/อบต. - สำนักงานเขต (เฉพาะพื้นที่ กทม.)	- กรมเจ้าท่า - กรมควบคุมมลพิษ	- กรมโรงงานอุตสาหกรรม - กรมควบคุมมลพิษ

2. ส่วนยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อม

2.1 การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA)

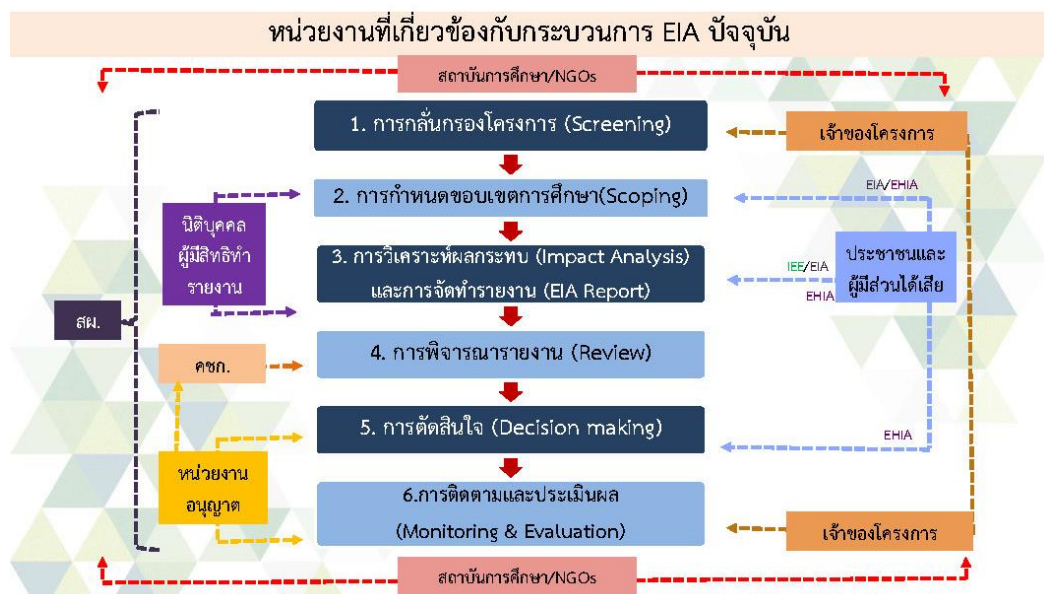
(1) เป็นการคาดการณ์เกี่ยวกับผลกระทบในทางบวกและทางลบของโครงการพัฒนาที่จะมีต่อสภาพแวดล้อมในทุกๆ ด้าน การพิจารณาและเสนอมาตรการที่จะใช้ในการลดและป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและวางแผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการเพื่อป้องกันและลดผลเสียที่จะเกิดขึ้น

(2) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หมายความว่า กระบวนการศึกษาและประเมินผลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้มีการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนใดเสียอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบดังกล่าว ผลการศึกษาเรียกว่า รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(3) ประเด็นที่แก้ไขเพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535

(3.1) กระบวนการ EIA ประกอบด้วย (1) การกั้นกรองโครงการ (Screening) (2) การกำหนดขอบเขตการศึกษา (Scoping) (3) การประเมินผลกระทบ (Impact Assessment) และการจัดทำรายงาน (EIA Report) (4) การพิจารณารายงาน (Review) (5) การตัดสินใจ (Decision making) และ (6) การติดตามและประเมินผล (Monitoring & Evaluation)

(3.2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ EIA ปัจจุบัน ได้แก่ เจ้าของโครงการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สถาบันการศึกษา NGOs นิติบุคคลผู้มีสิทธิ์ทำรายงาน คณะกรรมการชำนาญการ และหน่วยงานอนุญาต

(4) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2)

(4.1) รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination : IEE) กรณีขนาดเล็ก อยู่ในพื้นที่อ่อนไหว อาจจะมีผลกระทบ

(4.2) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) กรณีมีผลกระทบสิ่งแวดล้อมพื้นที่ทั่วไป

(4.3) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนใดเสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง (Environmental and Health Impact Assessment : EHIA) กรณีขนาดใหญ่ ผลกระทบมาก

(5) SEA : Strategic Environmental Assessment มาตรา 47 ในกรณีที่มีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ตามระเบียบหรือกฎหมายอื่นใดไว้แล้ว การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้คำนึงถึงผลการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ดังกล่าวด้วย

(6) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจออกกฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตผู้จัดทำรายงาน เพิ่มค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจาก 4,000 บาท/ปี เป็น 5,000 บาท/ปี ค่าธรรมเนียมค่าขอรับใบอนุญาต 40 บาท

(7) การพิจารณารายงาน (Review)

(7.1) โครงการของรัฐหรือรัฐร่วมเอกชนที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี (มาตรา 49) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี โดยมีบุคคลหรือสถาบันเสนอรายงาน/ความเห็น โดยไม่มีกำหนดเวลา

(7.2) โครงการของรัฐที่ไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี และโครงการเอกชน (มาตรา 50, 51/1) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาภายใน 30 วัน คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาภายใน 45 วัน ส่งกลับให้เจ้าของโครงการปรับแก้ไขภายใน 180 วัน และส่งให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นชอบภายใน 30 วัน หากเจ้าของโครงการส่งเกินเวลา 180 วัน หรือคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญไม่ให้ความเห็นชอบ เป็นอันจบกระบวนการแต่ไม่ตัดสิทธิ์ให้เสนอรายงานเข้ามาใหม่

(8) การตัดสินใจ (Decision making) ให้หน่วยงานอนุญาตนำมาตราการที่กำหนดไว้ในรายงานไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการส่งอนุญาตให้นำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการต่ออายุใบอนุญาตด้วยกำหนดกรอบเวลาในการนำรายงานที่ได้รับความเห็นชอบไปขออนุมัติ/อนุญาตภายใน 5 ปี

(9) การติดตามและประเมินผล (Monitoring & Evaluation) กำหนดกลไกการรายงานผล monitor กำหนดโทษปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท กรณีไม่ส่งรายงาน monitor กรณีที่ปรากฏการหลีกเลี่ยงหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการ ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอนุญาตให้ดำเนินการทางกฎหมายเพื่อบังคับให้ผู้ดำเนินการปฏิบัติตามมาตรการให้ถูกต้อง และให้หน่วยงานฯ แจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบภายใน 90 วัน

(10) การเปลี่ยนแปลงในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2)

ท้องถิ่น เอกชน และองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ บมจ. ธนาคารกรุงไทย เป็นผู้จัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่อนุมัติสินเชื่อ ทำสัญญากู้ยืมเงินกองทุนให้กับผู้กู้ รับชำระหนี้คืนให้กับกองทุนและรับผิดชอบในหนี้สูญ และมีหน้าที่จัดสรรเงินกู้ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และเอกชน จัดทำระบบบำบัดน้ำเสีย อากาศเสีย ระบบกำจัดของเสียหรือติดตั้งอุปกรณ์เพื่อการป้องกันมลพิษในสถานประกอบการตนเอง

(2.3) ขอบเขตการใช้จ่ายเงินกองทุน

- เงินอุดหนุนแก่ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมและของเสียรวม ตามมาตรา 23(1)

- เงินกู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ของเสีย อากาศเสีย สำหรับใช้ในกิจการของตนเอง ตามมาตรา 23(2)

- เงินกู้แก่เอกชน เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ของเสีย อากาศเสีย หรืออุปกรณ์อื่นใด เพื่อการควบคุมบำบัดหรือขจัดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินกิจการของตนเอง หรือบุคคลนั้นๆ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย/ของเสียรวม ตามมาตรา 23(3)

- เงินอุดหนุน แก่ส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม/ภาคเอกชน/ทสม./สภาองค์กรชุมชน/องค์การมหาชน/สถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/คณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 23(4)

3. ส่วนเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3.1 มาตรฐานคุณภาพอากาศและเสียง

(1) มาตรฐานคุณภาพอากาศฉบับล่าสุด คือ ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง เครื่องวัดและตรวจวัดค่าเฉลี่ยของก๊าซหรือฝุ่นละอองในบรรยากาศทั่วไประบบอื่นหรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนพิเศษ 259 ง, วันที่ 18 ตุลาคม 2562 (เพิ่มวิธีการตรวจวัดก๊าซและฝุ่น ประเด็นหลัก คือ การเพิ่มวิธีการตรวจวัดฝุ่น PM₁₀ และ PM_{2.5} ด้วยวิธีการกระเจิงของแสง (Light Scattering) ทั้งนี้ต้องเป็นไปตาม Federal Equivalent Method (FEM) ที่ US EPA กำหนด)

(2) มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศทั่วไป

สารมลพิษ	ค่าเฉลี่ยความเข้มข้นในเวลา	ค่ามาตรฐาน	วิธีการตรวจวัด	ที่มา
1. ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)	1 ชั่วโมง	ไม่เกิน 30 ppm (34.2 มก./ลบ.ม.)	Non-Dispersive Infrared Detection	1
	8 ชั่วโมง	ไม่เกิน 9 ppm (10.26 มก./ลบ.ม.)		
2. ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂)	1 ชั่วโมง	ไม่เกิน 0.17 ppm (0.32 มก./ลบ.ม.)	Cavity Attenuated Phase Shift Spectroscopy (CAPS)	1, 4, 9
	1 ปี	ไม่เกิน 0.03 ppm (0.057 มก./ลบ.ม.)		
3. ก๊าซโอโซน (O ₃)	1 ชั่วโมง	ไม่เกิน 0.10 ppm (0.20 มก./ลบ.ม.)	Ultraviolet Absorption Photometry	1, 3, 9
	8 ชั่วโมง	ไม่เกิน 0.07 ppm (0.14 มก./ลบ.ม.)		
4. ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂)	1 ปี	ไม่เกิน 0.04 ppm (0.10 มก./ลบ.ม.)	Pararosaniline UV-Fluorescence	1, 3, 9
	24 ชั่วโมง	ไม่เกิน 0.12 ppm (0.30 มก./ลบ.ม.)	UV-Fluorescence	
	1 ชั่วโมง	ไม่เกิน 0.3 ppm (780 มก./ลบ.ม.)		

สารมลพิษ	ค่าเฉลี่ยความเข้มข้นในเวลา	ค่ามาตรฐาน	วิธีการตรวจวัด	ที่มา
5. ตะกั่ว (Pb)	1 เดือน	ไม่เกิน 1.5 มก./ลบ.ม.	Atomic Absorption Spectrometer	1
6. ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 100 ไมครอน	24 ชั่วโมง	ไม่เกิน 0.33 มก./ลบ.ม.	Gravimetric-High Volume	1, 3
	1 ปี	ไม่เกิน 0.10 มก./ลบ.ม.		
7. ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน	24 ชั่วโมง	ไม่เกิน 0.12 มก./ลบ.ม.	1. Gravimetric-High Volume 2. Beta Ray Attenuation 3. TEOM 4. Light Scattering 5. Dichotomous Air Sampler	1, 3, 9
	1 ปี	ไม่เกิน 0.05 มก./ลบ.ม.		
8. ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน	24 ชั่วโมง	ไม่เกิน 0.05 มก./ลบ.ม.	1. Beta Ray Attenuation 2. TEOM 3. Light Scattering 4. Dichotomous Air Sampler	1, 3, 9
	1 ปี	ไม่เกิน 0.025 มก./ลบ.ม.		

- ที่มา :**
1. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2538) ลงวันที่ 17 เมษายน 2538 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 112 ตอนที่ 42ง. วันที่ 25 พฤษภาคม 2538.
 2. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 21 (พ.ศ.2544) ลงวันที่ 9 เมษายน 2544 เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 1 ชั่วโมง. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่พิเศษ 39ง. วันที่ 30 เมษายน 2544.
 3. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ.2547) ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2547 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่พิเศษ 104ง. วันที่ 22 กันยายน 2547.
 4. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 28 (พ.ศ.2550) ลงวันที่ 10 เมษายน 2550 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่พิเศษ 58ง. วันที่ 14 พฤษภาคม 2550.
 5. ประกาศกรมควบคุมมลพิษ ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2550 เรื่อง เครื่องวัดหาค่าเฉลี่ยของก๊าซหรือฝุ่นละอองซึ่งทำงานโดยระบบอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่พิเศษ 98ง. วันที่ 16 สิงหาคม 2550. **ยกเลิก**
 6. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 33 (พ.ศ.2552) ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2552 เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ในบรรยากาศโดยทั่วไป. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนที่พิเศษ 114ง. วันที่ 14 สิงหาคม 2552.
 7. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 36 (พ.ศ.2553) ลงวันที่ 28 มกราคม 2553 เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนในบรรยากาศโดยทั่วไป. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่พิเศษ 37ง. วันที่ 24 มีนาคม 2553.
 8. ประกาศกรมควบคุมมลพิษ ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2553 เรื่อง วิธีตรวจวัดค่าฝุ่นเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่พิเศษ 84 ง. วันที่ 9 กรกฎาคม 2553. **ยกเลิก**
 9. ประกาศกรมควบคุมมลพิษ ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2562 เรื่อง เครื่องวัดและตรวจค่าเฉลี่ยของก๊าซหรือฝุ่นละอองในบรรยากาศโดยทั่วไประบบอื่นหรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่พิเศษ 259 ง. วันที่ 18 ตุลาคม 2562. **NEW**

(3) ดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index : AQI) คำนวณจากฝุ่นและอากาศ รวม 6 รายการ ได้แก่ (1) ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) (2) ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) (3) ก๊าซโอโซน (O₃) (4) ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) (5) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) และ (6) ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ตั้งแต่ 0 ถึง 201 ขึ้นไป

เกณฑ์ของดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย

AQI	ความหมาย	สีที่ใช้	คำอธิบาย
0 - 25	คุณภาพอากาศดีมาก	ฟ้า	คุณภาพอากาศดีมาก เหมาะสำหรับการกิจกรรมกลางแจ้งและการท่องเที่ยว
26 - 50	คุณภาพอากาศดี	เขียว	คุณภาพอากาศดี สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งและการท่องเที่ยวได้ตามปกติ
51 - 100	ปานกลาง	เหลือง	ประชาชนทั่วไป : สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งได้ตามปกติ ผู้ที่มีโรคประจำตัวเป็นพิเศษ : หากมีอาการเบื้องต้น เช่น ไอ หายใจลำบาก ระคายเคืองตา ควรลดระยะเวลาการทำกิจกรรมกลางแจ้ง
101 - 200	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ	ส้ม	ประชาชนทั่วไป : ควรเฝ้าระวังสุขภาพ ถ้ามีอาการเบื้องต้น เช่น ไอ หายใจลำบาก ระคายเคืองตา ควรลดระยะเวลาการทำกิจกรรมกลางแจ้ง หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองหากมีความจำเป็น ผู้ที่มีโรคประจำตัวเป็นพิเศษ : ควรลดระยะเวลาการทำกิจกรรมกลางแจ้ง หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองหากมีความจำเป็น ถ้ามีอาการทางสุขภาพ เช่น ไอ หายใจลำบาก ตาอักเสบ แน่นหน้าอก ปวดศีรษะ หัวใจเต้นไม่เป็นปกติ คลื่นไส้ อ่อนเพลีย ควรปรึกษาแพทย์
201 ขึ้นไป	มีผลกระทบต่อสุขภาพ	แดง	ทุกคนควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมกลางแจ้งหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีมลพิษทางอากาศสูง หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองหากมีความจำเป็น หากมีอาการทางสุขภาพควรปรึกษาแพทย์

การคำนวณดัชนีคุณภาพอากาศรายวันของสารมลพิษทางอากาศแต่ละประเภท

การคำนวณดัชนีคุณภาพอากาศรายวันของสารมลพิษทางอากาศแต่ละประเภท

คำนวณจากค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศจากข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ โดยมีระดับของค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศที่เทียบเท่ากับค่าดัชนีคุณภาพอากาศที่ระดับต่างๆ ดัง (ตารางที่ 2) การคำนวณดัชนีคุณภาพอากาศรายวันในช่วงระดับ เป็นสมการเส้นตรง ดังนี้

กำหนดให้

$$I = \frac{I_j - I_i}{X_j - X_i} (X - X_i) + I_i$$

I = ค่าดัชนีย่อยคุณภาพอากาศ
 X = ความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศจากการตรวจวัด
 X_i, X_j = ค่าต่ำสุด, สูงสุด ของช่วงความเข้มข้นสารมลพิษที่มีค่า X
 I_i, I_j = ค่าต่ำสุด, สูงสุด ของช่วงดัชนีคุณภาพอากาศที่ตรงกับช่วงความเข้มข้น X จากค่าดัชนีย่อยที่คำนวณได้ สารมลพิษทางอากาศประเภทใดมีค่าดัชนีสูงสุด จะใช้เป็นดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) ณ ช่วงเวลานั้น

ตารางที่ 2 ค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศที่เทียบเท่ากับค่าดัชนีคุณภาพอากาศ

AQI	PM _{2.5} (มคก./ลบ.ม.)	PM ₁₀ (มคก./ลบ.ม.)	O ₃ (ppb)	CO (ppm)	NO ₂ (ppb)	SO ₂ (ppb)
	เฉลี่ย 24 ชั่วโมงต่อเนื่อง		เฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อเนื่อง		เฉลี่ย 1 ชั่วโมง	
0 - 25	0 - 25	0 - 50	0 - 35	0 - 4.4	0 - 60	0 - 100
26 - 50	26 - 37	51 - 80	36 - 50	4.5 - 6.4	61 - 106	101 - 200
51 - 100	38 - 50	81 - 120	51 - 70	6.5 - 9.0	107 - 170	201 - 300
101 - 200	51 - 90	121 - 180	71 - 120	9.1 - 30.0	171 - 340	301 - 400
มากกว่า 200	91 ขึ้นไป	181 ขึ้นไป	121 ขึ้นไป	30.1 ขึ้นไป	341 ขึ้นไป	401 ขึ้นไป

ที่มา : เว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ www.pcd.go.th

(4) ค่ามาตรฐานสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศโดยทั่วไป

สารมลพิษ	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	ค่าเฉลี่ย 1 ปี* ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1. อะซีทัลดีไฮด์ (Acetaldehyde)	860	-
2. อะครอลีน (Acrolein)	0.55	-
3. อะคริโลไนไตร (Acrylonitrile)	10	-
4. เบนซีน (Benzene)	7.6	1.7
5. เบนซิลคลอไรด์ (Benzyl Chloride)	12	-
6. 1,3 - บิวทาไดอีน (1,3 - Butadiene)	5.3	0.33
7. โบรโมมีเทน (Bromomethane)	190	-
8. คาร์บอนเตตระคลอไรด์ (Carbon Tetrachloride)	150	-
9. คลอโรฟอร์ม (Chloroform)	57	0.43
10. 1,2 - ไดโบรโมอีเทน (1,2 - Dibromoethane)	370	-
11. 1,4 - ไดคลอโรเบนซีน (1,4 - Dichlorobenzene)	1,100	-
12. 1,2 - ไดคลอโรอีเทน (1,2 - Dichloroethane)	48	0.4
13. ไดคลอโรมีเทน (Dichloromethane)	210	22
14. 1,2 - ไดคลอโรโพรเพน (1,2 - Dichloropropane)	82	4
15. 1,4 - ไดออกเซน (1,4 - Dioxane)	860	-
16. เตตระคลอโรเอทิลีน (Tetrachloroethylene)	400	200
17. 1,1,2,2 - เตตระคลอโรอีเทน (1,1,2,2 - Tetrachloroethane)	83	
18. ไตรคลอโรเอทิลีน (Trichloroethylene)	130	23
19. ไวนิลคลอไรด์ (Vinyl Chloride)	20	10

หมายเหตุ : 1. (*) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

2. การคำนวณค่าสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศโดยทั่วไปให้คำนวณผลที่ความดัน 1 บรรยากาศ หรือ 760 มิลลิเมตรปรอท และที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส

ที่มา : 1. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 30 (พ.ศ.2550) ลงวันที่ 14 กันยายน 2550 เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 1 ปี. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนพิเศษ 143ง. วันที่ 28 กันยายน 2550.

2. ประกาศกรมควบคุมมลพิษ (พ.ศ.2551) ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2551 เรื่อง กำหนดค่าเฝ้าระวังสำหรับสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 24 ชั่วโมง. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนพิเศษ 13ง. วันที่ 27 มกราคม 2552.

(5) มาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป

ค่ามาตรฐานระดับเสียง	การตรวจวัดระดับเสียงโดยทั่วไป
1. ค่าระดับเสียงสูงสุด ไม่เกิน 115 เดซิเบลเอ	1. การตรวจวัดค่าระดับเสียงสูงสุด ให้ใช้มาตรฐานระดับเสียงตรวจวัดระดับเสียงในบริเวณที่มีคนอยู่หรืออาศัยอยู่ 2. การตรวจวัดค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ให้ใช้มาตรฐานระดับเสียงตรวจวัดระดับเสียงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา 24 ชั่วโมงใดๆ
2. ค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ไม่เกิน 70 เดซิเบลเอ	3. การตั้งไมโครโฟนของมาตรฐานระดับเสียงที่บริเวณภายนอกอาคาร ให้ตั้งสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร โดยในรัศมี 3.50 เมตรตามแนวราบรอบไมโครโฟน ต้องไม่มีกำแพงหรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติในการสะท้อนเสียงกีดขวางอยู่ 4. การตั้งไมโครโฟนของมาตรฐานระดับเสียงที่บริเวณภายในอาคาร ให้ตั้งสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร โดยในรัศมี 1.00 เมตร ตามแนวราบรอบไมโครโฟน ต้องไม่มีกำแพงสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติในการสะท้อนเสียงกีดขวางอยู่ และต้องห่างจากช่องหน้าต่างหรือช่องทางที่เปิดออกนอกอาคารอย่างน้อย 1.50 เมตร

ที่มา : ดัดแปลงจาก

1. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ.2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป มาตรา 32(5) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ณ วันที่ 12 มีนาคม 2540

2. ประกาศคณะกรรมการควบคุมมลพิษ เรื่อง วิธีการตรวจวัดระดับเสียงพื้นฐาน ระดับเสียงขณะไม่มี การรบกวนการตรวจวัด และคำนวณระดับเสียงขณะมีการรบกวน การคำนวณค่าระดับการรบกวน และแบบบันทึกการตรวจวัดเสียงรบกวน ประกาศ ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2550

3. ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง การคำนวณค่าระดับเสียง ประกาศ ณ วันที่ 11 สิงหาคม 2540

4. ส่วนส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อม

4.1 กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ได้แก่

- (1) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535
- (2) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496
- (3) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540
- (4) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537
- (5) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528
- (6) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารเมืองพัทยา พ.ศ.2542

4.2 กฎหมายห้ามทิ้งมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ได้แก่

- (1) พระราชบัญญัติรักษาคลอง ร.ศ.121
- (2) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456
- (3) พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ.2485
- (4) ประมวลกฎหมายอาญา
- (5) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504
- (6) พระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ.2526
- (7) พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.2535
- (8) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535

4.3 กฎหมายสำหรับการบรรเทา ระวังและเยียวยาความเสียหายอันเกิดจากมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ได้แก่

- (1) มาตรการทางปกครอง ได้แก่ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 และ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535
- (2) การดำเนินคดีแพ่ง ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535

4.4 มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 มีความเกี่ยวข้องในส่วนที่ 6 มลพิษอื่นและของเสียอันตราย มาตรา 78 และ 79 ดังนี้

(1) มาตรา 78 การเก็บรวบรวมการขนส่งและการจัดการด้วยประการใดๆ เพื่อบำบัดและกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอื่นที่อยู่ในสภาพเป็นของแข็ง การป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการทำเหมืองแร่ทั้งบนบกและในทะเล การป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการสำรวจและขุดเจาะน้ำมันก๊าซธรรมชาติและสารไฮโดรคาร์บอนทุกชนิด ทั้งบนบกและในทะเลหรือการป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการปล่อยทั้งน้ำมันและการทิ้งของเสียและวัตถุอื่นๆ จากเรือเดินทะเล เรือบรรทุกน้ำมัน และเรือประเภทอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(2) มาตรา 79 ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายใดบัญญัติไว้โดยเฉพาะ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิตการใช้สารเคมีหรือวัตถุอันตรายในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การสาธารณสุข และกิจการอย่างอื่นให้อยู่ความควบคุม ในการนี้ให้กำหนดหลักเกณฑ์มาตรการและวิธีการเพื่อควบคุมการเก็บรวบรวมการรักษาความปลอดภัยการขนส่งเคลื่อนย้ายการนำเข้าในราชอาณาจักรการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรและการจัดการบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าวด้วยวิธีการที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาที่เกี่ยวข้องด้วย

4.5 ประกาศกรมควบคุมมลพิษ และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่

- (1) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (2) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยเตาเผาอย่างมีประสิทธิภาพ
- (3) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง คุณลักษณะที่เหมาะสมเบื้องต้นสำหรับเชื้อเพลิงขยะจากขยะมูลฝอยชุมชน
- (4) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์การออกแบบและก่อสร้างสถานที่คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิงขยะเบื้องต้น
- (5) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การออกแบบ ก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล
- (6) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การออกแบบ ก่อสร้าง และการจัดการสถานที่กำจัดมูลฝอยโดยเตาเผา
- (7) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การออกแบบ ก่อสร้าง และการจัดการสถานที่หมักปุ๋ยจากมูลฝอย
- (8) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การออกแบบ และก่อสร้างสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย
- (9) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (10) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ทางวิชาการเกี่ยวกับคุณลักษณะของถุงพลาสติกใสมูลฝอยและที่รองรับมูลฝอยแบบพลาสติกที่ใช้ในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ
- (11) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่ตั้งสถานที่ฝังกลบกากของเสีย
- (12) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ
- (13) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย
- (14) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย
- (15) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ
- (16) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ
- (17) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยติดเชื้อเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ

4.6 ข้อกฎหมายที่เปลี่ยนไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2560 (มีผลใช้บังคับ 19 ธันวาคม 2560)

(1) การเพิ่มกลไกการขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด (คสจ.) / คณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร (คสก.) คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ (คพธ.) และคณะกรรมการเปรียบเทียบ

(2) เพิ่มมาตรการคุ้มครองประชาชนให้มากขึ้น ได้แก่ มาตรา 28/1 ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศเขตพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ (เชิงรุก) และมาตรา 54 วรรคสอง กำหนดประเภท/ขนาดของกิจการ การรับฟังความคิดเห็นและหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการพิจารณาก่อนอนุญาต

4.7 บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2560

(1) การบริหารจัดการเรื่องมูลฝอย มี 3 รูปแบบ คือ ดำเนินการเอง มอบให้ผู้อื่นดำเนินการ และอนุญาตให้เอกชนดำเนินการเป็นธุรกิจ

(2) ตราข้อบัญญัติของท้องถิ่น เช่น ห้ามทิ้งในที่/ทางสาธารณะ กำหนดให้มีที่รองรับ กำหนดวิธีการ เก็บ ขน กำจัด กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราค่าบริการขั้นสูงของผู้ได้รับอนุญาต

4.8 ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่

(1) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ.2560

(2) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดมาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยทั่วไปเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้ง พ.ศ. 2560

(3) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ลักษณะและเงื่อนไขการป้องกันการปนเปื้อนของน้ำใต้ดินจากน้ำชะมูลฝอย และการรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินจากสถานที่ฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ.2560

(4) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ.2560

(5) กฎกระทรวง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ.2560

(6) กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกไปอนุญาตหนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ.2559

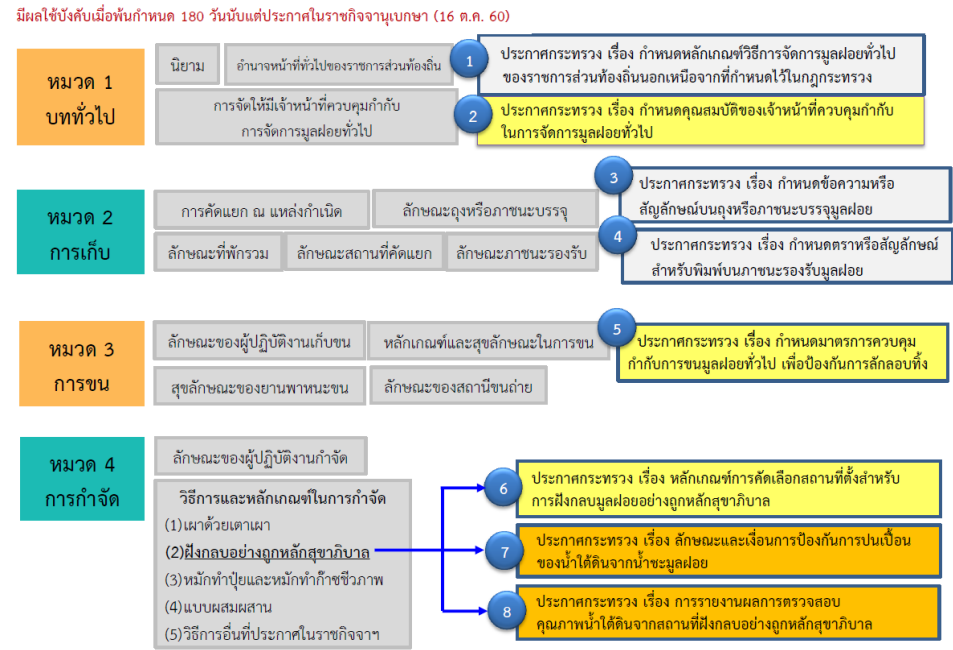
(7) กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ.2560

(8) กฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ.2561

(9) กฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ.2561

4.9 กฎกระทรวง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ.2560

สาระสำคัญของกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560

4.10 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดมาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยทั่วไปเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้ง พ.ศ.2560

4.11 ประกาศกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย พ.ศ.2560

มีสาระสำคัญในเรื่องการจัดการมูลฝอยตามประกาศนี้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจัดให้มีระบบจัดการและกำจัดมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่นๆ ได้ และราชการส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างความรับรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึก ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณ และคัดแยกมูลฝอย เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ มีความตระหนักรู้และรับผิดชอบในการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดมูลฝอย รวมตลอดทั้งเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ